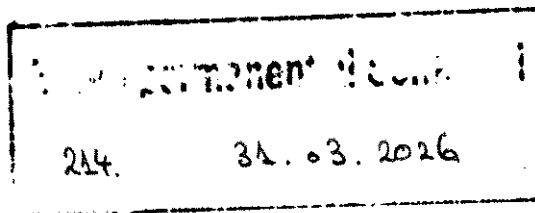
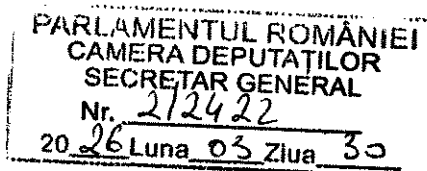

PREȘEDINTE

Delegat

Doamnei Ioana Bran-Voinea

Secretar general adjunct

Camera Deputaților

Nr. 9170/25.03.2026

Stimată doamnă Secretar general adjunct,

Ca răspuns la adresa dumneavoastră nr. Plx.2, Plx3 din 02.02.2026, înregistrată la Curtea de Conturi sub nr. RG/2026 – 9170/03.02.2026, prin care ne-ați transmis, spre avizare, **propunerea legislativă privind înființarea și operaționalizarea Centrului de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică în Energie, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**, vă comunicăm anexat **avizul favorabil cu observații** asupra propunerii legislative privind înființarea și operaționalizarea Centrului de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică în Energie, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Cu aleasă considerație,

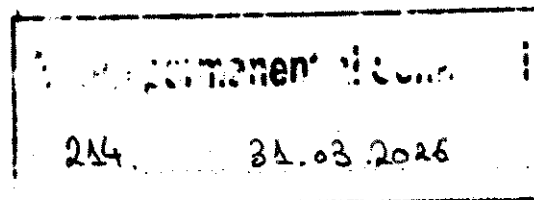
MIRELA CĂLUGĂREANU

P. PREȘEDINTELE CURȚII DE ÇONTURI A ROMÂNIEI

PRESEDINTE

AVIZ

În conformitate cu prevederile art. 117 alin. (2) din Constituția României, art. 41 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 67 alin. (1) și art. 68 alin. (1) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, *Curtea de Conturi a României avizează proiectele de acte normative în două situații strict delimitate de lege, respectiv, fie în cazul înființării de către Guvern sau ministere a unor organe de specialitate în subordinea lor, fie, la cererea Senatului sau a Camerei Deputaților, în cazul proiectului bugetului de stat și a proiectelor de lege în domeniul finanțelor și al contabilității publice sau prin aplicarea cărora ar rezulta o diminuare a veniturilor sau o majorare a cheltuielilor aprobate prin legea bugetară.*

Din analiza propunerii legislative privind înființarea și operaționalizarea Centrului de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică în Energie, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, reiese că aceasta are un impact financiar asupra bugetului general consolidat în sensul majorării cheltuielilor publice aprobate, prin lege, pentru Ministerul Energiei.

Pe cale de consecință, Curtea de Conturi a României emite **aviz favorabil cu observații** asupra propunerii legislative, după cum urmează:

1) Prin proiectul de lege, se urmărește înființarea CRISCE, ca structură funcțională, fără personalitate juridică, în cadrul Ministerului Energiei, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Guvernului.

Ministerul Energiei este organizat și funcționează în conformitate cu prevederile Legii nr. 316/2021, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale Regulamentului de organizare și funcționare pentru aparatul propriu al M.E., aprobat prin Ordinul ministrului nr. 599/22.05.2024, cu modificările și completările ulterioare.

Conform acestor acte normative:

- personalul ministerului este compus din demnitari, funcționari publici care ocupă funcții publice generale și funcții publice specifice, precum și din personal contractual și diplomatic;
- numărul maxim de posturi aprobat pentru aparatul propriu al Ministerului Energiei este de 376 posturi finanțate de la bugetul de stat, exclusiv demnitarii, posturile aferente cabinetelor demnitarilor și posturilor destinate pentru rețeaua de reprezentare externă;

➤ structura organizatorică a ministerului este prevăzută în Anexa nr. 1, iar, prin ordin al ministrului energiei, cu respectarea structurii organizatorice și a dispozițiilor O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul acesteia se pot organiza direcții, servicii, compartimente și se pot stabili numărul total al posturilor, numărul posturilor de conducere și numărul posturilor de execuție, cu încadrarea în numărul maxim de posturi aprobat;

➤ atribuțiile, sarcinile și răspunderile structurilor din cadrul aparatul propriu al ministerului se stabilesc în conformitate cu structura organizatorică prevăzută în Anexa nr. 1, prin Regulamentul de organizare și funcționare al ministerului, aprobat prin ordin al ministrului energiei;

➤ statul de funcții, structura posturilor pe compartimente pentru aparatul propriu al ministerului, precum și încadrarea personalului se aprobă prin ordin al ministrului energiei.

De asemenea, atât în anul 2024, cât și în anul 2025, a avut loc reorganizarea Ministerului Energiei, prin reducerea numărului de posturi de la nivelul acestuia, conform Ordinului ministrului nr. 924/10.06.2024 (cu care au fost aplicate măsurile de reorganizare și reducere a personalului prevăzute de Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, cu modificările și completările ulterioare), precum și Ordinului ministrului nr. 829/13.08.2025 (publicate pe site-ul instituției).

Mai mult, având în vedere contextul financiar, se impune luarea unor măsuri de diminuare a cheltuielilor publice, prin reducerea drepturilor salariale ale personalului bugetar, precum și a posturilor existente la nivelul administrației publice, centrale sau locale.

Astfel, Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare (pachetul nr. 1 de măsuri de austeritate pentru care Guvernul României și-a asumat răspundere și care a trecut de controlul de constituționalitate) cuprinde măsuri aplicabile tuturor instituțiilor și autorităților publice pentru limitarea cheltuielilor de personal și încadrarea în bugetul aprobat, potrivit legii.

De asemenea, menționăm și Legea nr. 145/2025, al cărei obiect de reglementare îl constituie eficientizarea activității unor autorități administrative autonome, finanțate integral din venituri proprii, și anume Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (A.N.R.E.), Autoritatea de Supraveghere Financiară (A.S.F.) și Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (A.N.C.O.M.), care a instituit obligația reducerii personalului și a grilelor de salarizare stabilite de acestea.

Au aplicabilitate, deopotrivă, principiul fundamental al egalității în fața legii (art. 16 din Constituția României), precum și principiul bunei gestiuni financiare consacrat de art. 5 alin. (1) din O.G. nr. 119/1999, cu modificările și completările ulterioare.

În considerarea acestui cadru legal, precum și a aplicării unitare și coerente a politicii de austeritate bugetară menită să asigure eficientizarea cheltuielilor bugetare, apreciem că propunerea legislativă nu este sustenabilă, deoarece implică angajarea unui număr nedefinit de *“specialiști cu înaltă competență”* în cadrul Ministerului Energiei pe fondul disponibilizărilor de personal (așa cum am precizat anterior, ministerul a aplicat măsuri de reorganizare în anii 2024-2025), ale căror drepturi salariale nu se stabilesc în conformitate cu prevederile Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, ci *“pe baza unui regim salarial competitiv”* neprecizat, dar *“conform cu piața internațională”*, având în vedere că - după cum se susține în expunerea de motive - “

Salariile medii ale experților în securitate cibernetică în Europa variază între 8.000 și 20.000 euro brut lunar, depășind cu mult plafonul stabilit de Legea nr. 153/2017.”

În propunerea legislativă, la art. 7 se prevede că, “ (...) prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (3) și art. 39 din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, precum și de la legile anuale de salarizare a personalului plătit din fonduri publice, salarizarea personalului CIRSCE și celelalte drepturi de personal, inclusiv drepturile bănești și cheltuielile de cazare pentru perioada delegării și detașării în altă localitate sau în afara țării în interesul serviciului, se stabilesc prin ordin al ministrului energiei (...)”

De esența regimului juridic al drepturilor salariale ale personalului bugetar este că ele se reglementează *exclusiv* prin lege, fiind atributul legiuitorului să stabilească atât categoria de drepturi salariale, partea fixă și partea variabilă a salariului, cât și cuantumul acestuia.

Așadar, drepturile salariale ale personalului CRISCE nu pot fi stabilite prin ordin al ministrului energiei, această atribuție revenind, în mod expres, legiuitorului.

În ceea ce privește drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice, indiferent de modul de finanțare și subordonare, pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării în interesul serviciului, acestea se stabilesc potrivit H.G. nr. 714/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Este de subliniat și faptul că, CRISCE nu are personalitate juridică, face parte din aparatul propriu al Ministerului Energiei, care este instituția publică cu personalitate juridică, în accepțiunea legii, fiind nelegală și discriminatorie exceptarea de la dispozițiile analizate doar a personalului contractual al unei structuri interne, iar restul personalului contractual încadrat la celelalte structuri funcționale ale instituției publice să se supună acestora.

În *Regulamentul de organizare și funcționare al aparatului propriu al Ministerului Energiei*, aprobat prin Ordinul ministrului nr. 747/21.07.2025, referitor la personalul contractual din cadrul instituției publice, se prevede:

“ art. 23 - Personalul contractual reprezintă persoanele încadrate cu contracte individuale de muncă la Ministerul Energiei, încheiate în baza Legii nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 24 – (3) Salarizarea personalului contractual se efectuează potrivit Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și actelor normative subsecvente.”

(4) Evaluarea personalului contractual se face în mod similar cu evaluarea funcționarilor publici și în conformitate cu actele normative în vigoare.”

2) Art. 30 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede că încadrarea salariaților la instituțiile și autoritățile publice și la alte unități bugetare se face numai prin concurs sau examen, după caz.

În proiectul de lege se propune ca încadrarea noilor angajați ai M.E. (CRISCE) să se facă fără respectarea acestei dispoziții legale, motivat, în principal, prin aceea că “procesul standard de recrutare prevăzut de Codul muncii nu răspunde nevoilor de urgență și specificitate ale CRISCE, deoarece procedurile de recrutare generală sunt greoaie și nu permit adaptarea rapidă la evoluția nevoilor operaționale ale CRISCE”, ceea ce nu poate reprezenta o argumentație viabilă luând în considerare că, pe de o parte, la nivelul M.E., regula este ca recrutarea personalului să se facă pe baza unui concurs/examen, după caz, neputându-se aplica

un tratament discriminatoriu în vederea angajării, iar, *pe de altă parte*, este imperios necesară verificarea și validarea cunoștințelor de înaltă competență ale specialiștilor vizați.

Mai mult, Ministerul Energiei are obligația să se încadreze în numărul maxim de posturi prevăzut de Legea nr. 316/2021, cu modificările și completările ulterioare, precum și în cheltuielile de personal aprobate în buget.

La art. 24 alin. (1) din *Regulamentul de organizare și funcționare al aparatului propriu al Ministerului Energiei*, aprobat prin Ordinul ministrului nr. 747/21.07.2025, referitor la personalul contractual din cadrul instituției publice, se dispune: *(1) Recrutarea și promovarea personalului contractual, cu excepția personalului încadrat la cabinetele demnitarilor și consilierilor pentru afaceri europene se efectuează potrivit Regulamentului-cadru privind stabilirea principiilor generale de ocupare a unui post vacant sau temporar vacant corespunzător funcțiilor contractuale și a criteriilor de promovare în grade sau trepte profesionale imediat superioare a personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fondurile publice, precum și altor norme ori procedure interne.*”

Din această perspectivă, este de subliniat că, în prezent, prin art. XXII alin. (1) din Legea nr. 141/2025, în perioada 1 ianuarie-31 decembrie 2026 se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din autoritățile și instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii.

3) Referitor la art. 14 din proiectul de lege, conform căruia: *“Alineatul (3) al articolului LXXVI din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 27 octombrie 2023, cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:*

(3) Curtea Constituțională, Curtea de Conturi, Avocatul Poporului, Administrația Prezidențială, Autoritatea Electorală Permanentă, Consiliul Economic și Social, Consiliul Legislativ și Ministerul Energiei, numai pentru înființarea, organizarea și funcționarea Centrului de Răspundere la Incidente de Securitate Cibernetică în Energie, nu aplică prevederile din capitolul III – Măsuri de disciplină economico-financiară, cu excepția art. XXIV, XXVI și XXVII, iar Autoritatea de Supraveghere Financiară nu aplică prevederile art. XVII din secțiunea 1 și ale art. XLVII din secțiunea a 3-a ale capitolului III -Măsuri de disciplină economico-financiară.”

După cum am precizat deja, CRISCE este o structură internă, care face parte din aparatul propriu al Ministerului Energiei, instituție publică cu personalitate juridică, finanțată de la bugetul de stat.

CRISCE nu are personalitate juridică proprie, nu se încadrează în categoria instituțiilor publice, definite la pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare și, prin urmare, nu are dreptul să aibă un buget propriu, cheltuielile necesare înființării și organizării acestei structuri funcționale fiind suportate din bugetul Ministerului Energiei.

Ministrul energiei este ordonator principal de credite.[art. 10 alin. (4) din H.G. nr. 316/2021, cu modificările și completările ulterioare]

Legat de acest aspect, invocăm și prevederile art. 8 din legea finanțelor publice, care stipulează astfel:

“(1) Veniturile și cheltuielile se includ în buget în totalitate, în sume brute.

(2) Veniturile bugetare nu pot fi afectate direct unei cheltuieli bugetare anume, cu excepția donațiilor și sponsorizărilor, care au stabilite destinații distincte.”

Conform dispozițiilor art. LXXII din Legea nr. 296/2023, cu modificările și completările ulterioare, în aplicarea prevederilor prezentei legi, Curtea de Conturi a României efectuează și organizează misiune de audit potrivit prevederilor legii.

Atribuțiile și competențele Curții de Conturi a României sunt reglementate de art. 140 din Constituție, Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de *Regulamentul privind activitatea de audit public intern*, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 629/2022, cu modificările și completările ulterioare.

În exercitarea atribuțiilor sale constituționale și legale, Curtea de Conturi a României exercită controlul asupra modului de constituire, formare și utilizare a fondurilor publice componente ale bugetului general consolidat, precum și asupra conturilor anuale de execuție a bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial de la bugetul de stat.

Printre entitățile publice supuse controlului Curții de Conturi se regăsesc și instituțiile publice [art. 23 lit. a) din Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare].

Așadar, ținând seama că Ministerul Energiei intră în categoria instituțiilor publice aflate în competența de verificare a Curții de Conturi, CRISCE, ca structură componentă a ministerului, nu poate face obiectul vreunei exceptări în acest sens.

Măsurile de disciplină financiară reglementate de Capitolul III din Legea nr. 296/2023, cu modificările și completările ulterioare trebuiau aplicate de conducătorii autorităților și instituțiilor publice, indiferent de modul de finanțare și subordonare, până la cel târziu la data de 31 decembrie 2023.

Art. LXXVI alin. (3) din lege stipulează că anumite instituții publice, printre care și Curtea de Conturi, nu au avut obligația de a aplica prevederile din capitolul III - Măsurile de disciplină economico-financiară, cu excepția art. XXIV, XXVI și XXVII.

Este vorba despre neaplicarea măsurilor precizate la nivelul Curții de Conturi și nu în cadrul altor instituții publice, art. 14 din propunerea legislativă distorsionând raționamentul legiuitorului și sensul normei juridice.

4) Prin Legea nr. 104/2021, cu modificările și completările ulterioare, a fost înființat Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC), ca organ de specialitate al administrației publice centrale, în cadrul aparatului de lucru al Guvernului și în coordonarea prim-ministrului, cu personalitate juridică, finanțat integral din bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

În fundamentarea acestui act normativ s-au avut în vedere tocmai necesitatea asigurării unui nivel ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice care stau la baza furnizării serviciilor esențiale la nivelul României ca stat membru al Uniunii Europene, precum și consolidarea rezilienței cibernetice, în contextul creșterii frecvenței și a complexității atacurilor cibernetice ce pot conduce la situații extraordinare de blocare a unor infrastructuri vitale dintr-o arie largă de domenii publice și private.

DNSC este autoritatea competentă la nivel național pentru spațiul cibernetic național civil, precum și pentru gestionarea riscurilor și a incidentelor de securitate cibernetică.

Conform art. 5 lit. c), d) și e) din lege, printre funcțiile DNSC se regăsesc și funcțiile de CSIRT național, CSIRT guvernamental, precum și funcția de CSIRT sectorial, având atribuțiile prevăzute de Legea nr. 362/2018, cu modificările și completările ulterioare coroborate cu cele din Legea nr. 104/2021, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, la nivelul DNSC este constituit Centrul Național de Gestionare a Crizelor de Securitate Cibernetică, care asigură managementul crizelor cibernetice cauzate de atacuri cibernetice, în colaborare cu instituțiile statului care au competențe și atribuții în domeniul de gestionare a crizelor care afectează buna funcționare a statului.

Activitatea DNSC este analizată de CSAT pe baza raportului anual, precum și a rapoartelor specifice întocmite la solicitarea CSAT.

Personalul DNSC este angajat pe bază de concurs sau examen organizat în condițiile legii, iar salarizarea funcțiilor specifice de conducere și de execuție din cadrul DNSC se stabilește potrivit Legii nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (art. 14 din Legea nr. 104/2021, cu modificările și completările ulterioare).

Statul de funcții, structura organizatorică și regulamentul de organizare și funcționare al DNSC, precum și orice modificare a acestora se aprobă de către CSAT.

Ținând cont de cele antereferite, apare ca fiind nejustificată înființarea în cadrul Ministerului Energiei a unei structuri funcționale ale cărei atribuții, în fapt, se suprapun și/sau preiau din competențele și funcțiile Directoratului Național de Securitate Cibernetică, organ de specialitate al administrației publice centrale, în cadrul aparatului de lucru al Guvernului și în coordonarea prim-ministrului, fără ca Legea nr. 104/2021 să fie modificată în mod corespunzător.

Cu aleasă considerație,

MIRELA CĂLUGĂREANU

P. PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI

